

Helseforetakene i Helse Sør-Øst

Vår referanse:

16/01073-1

Saksbehandler:

Kirsti Tørbakken, +47 480 75 962

Deres referanse:

Dato:

31.10.2016

Midlertidig prosedyre for å sikre at kvinner med behov for RhD-profylakse får dette.

Rutiner for RhD-profylakse er endret ved at kvinner tar prøve i svangerskapets uke 24. De som skal ha profylakse får dette i uke 28.

Den optimale løsning er at blodprøve tas i primærhelsetjenesten (fastlege/jordmor) i uke 24, at analysen deretter gjøres i spesialisthelsetjenesten og at kvinner som skal ha profylakse får dette hos fastlege/jordmor.

Dette ivaretar også prinsippet om at svangerskapsomsorgen er en del av primærhelsetjenesten. Den praktiske gjennomføring av et slikt opplegg er ikke på plass, og *det er nødvendig å gjennomføre en midlertidig ordning for å ivareta endret rutine for RhD-profylakse.*

Den permanente løsningen forventes å komme innen 1. juli 2017.

Foster RhD-typing gjøres ved Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin ved Blodbanken, Oslo universitetssykehus, Ullevål.

Før utsendelse av dette opplegg har det vært dialog mellom helseregionene, og denne midlertidige løsningen settes også i verk i de andre helseregionene.

Midlertidig prosedyre for å sikre at kvinner med behov for Rhesusprofylakse får dette før permanent ordning kommer på plass.

Denne ordningen gjelder midlertidig og for å sikre medisinsk forsvarlighet inntil permanent ordning med administrasjon av Rhesusprofylakse i uke 28 hos jordmor/fastlege kommer på plass.

Oppdaterte rutiner

Den første prøven tas (som før) i uke 12-16.

Types den gravide til RhD positiv og det ikke påvises irregulære blodtypeantistoff, skal det ikke tas flere prøver i svangerskapet. Types den gravide til RhD negativ, og det ikke påvises immunt

anti-D, tas to EDTA prøver a 6 ml i svangerskapsuke 24. Den ene prøven vil bli brukt til foster RhD-typing og den andre til blodtypeantistoffscreening.

Types fosteret til RhD positiv eller analysen er inkonklusiv, og det ikke påvises immunt anti-D, skal det gis prenatal RhD profylakse i svangerskapsuke 28. Tidligere kontrollprøver i svangerskapsuke 32 og 36 vil utgå.

Types den gravide til RhD negativ, og det påvises immunt anti-D, tas to EDTA prøver a 6 ml i svangerskapsuke 18. Dette er i tråd med tidligere rutiner (bortsett fra at det tas to EDTA glass istedenfor ett). Oppfølging av slike prøver skjer i henhold til tidligere prosedyrer, og laboratoriet vil gi særskilte anbefalinger for oppfølging av enkeltpasienter.

Fremgangsmåte:

1. Fastlege/jordmor sender prøve av gravid (uke 24) til blodbanken (som de alltid har sendt svangerskapsprøver til).
2. Når prøvesvar på foster RhD-typing foreligger, sendes dette svaret til rekvirerende fastlege/jordmor sammen med informasjon om hvorvidt kvinnen skal ha profylakse i uke 28 eller ikke. Dersom den gravide skal ha profylakse, sender i tillegg blodbankene i Helse Sør-Øst svaret til fødeavdeling.
3. For kvinner som skal ha profylakse vil det i informasjonen til fastlege/jordmor eksplisitt fremgå at kvinnen vil bli innkalt til den aktuelle fødepoliklinikk for å få profylakse og at henvisning til dette fra fastlege/jordmor ikke er nødvendig.
4. Den gravide kalles inn av fødepoliklinikk i uke 28 og får profylakse. Dette registreres i Helsekortet for gravide og den gravidens fastlege/jordmor informeres skriftlig fra fødepoliklinikk.
5. Alle administrative forhold omkring dette oppmøtet, inkludert egenandel og refusjon for reise, håndteres som for alle andre polikliniske oppmøter i forbindelse med svangerskap.

Helse Sør-Øst RHF ber helseforetakene implementere midlertidig ordning i tråd med midlertidig prosedyre og RhD-profylakse gis i denne midlertidige ordningen ved kvinnens nærmeste fødeavdeling-/poliklinikk:

- Akershus universitetssykehus
- Oslo universitetssykehus: Ullevål, Rikshospitalet
- Sykehuset i Vestfold: Tønsberg
- Sykehuset Innlandet: Lillehammer, Gjøvik, Elverum, Kongsvinger, Tynset
- Sykehuset Telemark: Skien
- Sykehuset Østfold: Kalnes
- Sørlandet sykehus: Kristiansand, Arendal, Flekkefjord
- Vestre Viken: Drammen, Bærum, Ringerike, Kongsberg

Med vennlig hilsen
Helse Sør-Øst RHF

Alice Beathe Andersgaard
fagdirektør medisin og helsefag

Kirsti Tørbakken
spesialrådgiver

Kopi: Fagdirektører
Fagråd for nyfødtsmedisin, fødsels- og svangerskapsomsorg